

Rekenkamercommissie van Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg

Postbus 393
2250 AJ Voorschoten

Datum	11 april 2023	Datum verzending	11 april 2023
Uw kenmerk		Behandelaar	Marcel Solleveld
Ons zaaknummer	Z/22/067425/344997	Bijlage	
Onderwerp	Bestuurlijke wederhoor op het onderzoek onderhoud wegen, bruggen en onderdoorgangen dat uw commissie heeft laten uitvoeren.		

Geachte heer D. Kamermans,

Het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Wassenaar maakt graag gebruik van de door u geboden mogelijkheid om wederhoor toe te passen op de uitkomsten van het onderzoek van het onderhoud aan wegen, bruggen en onderdoorgangen.

Met deze brief maken wij kenbaar in hoeverre wij de conclusies kunnen onderschrijven en in welke mate wij de aanbevelingen gaan overnemen.

Conclusies

Omschrijving conclusie	Reactie Wassenaar
De gemeenteraden stellen beheerplannen vast, en worden geïnformeerd over de voortgang en realisatie van grotere onderhoudsprojecten.	In de gemeente Wassenaar wordt de raad via de P&C-cyclus en indien nodig tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de beheerplannen en realisatie van grotere onderhoudsprojecten. Het college kan deze conclusie onderschrijven.
De gemeenten hebben de organisatie van het onderhoud aan wegen, bruggen en onderdoorgangen adequaat ingedeeld, maar wel op verschillende wijzen. Alle vier de gemeenten hebben moeite om voor dit onderwerp voldoende geschikt personeel te behouden en aan te trekken.	De gemeente Wassenaar maakt werk van het scheppen van zo goed mogelijk werkomstandigheden en werkplezier bij de medewerkers. Desondanks lukt het door natuurlijk verloop en de krapte op de arbeidsmarkt niet altijd om over voldoende gekwalificeerd personeel te beschikken.
De gemeenten wijzigen regelmatig hun ambitieniveau voor de technische kwaliteit van de openbare ruimte (waaronder wegen, bruggen en onderdoorgangen). Dit kan een effectieve en efficiënte uitvoering van het onderhoud bemoeilijken.	De gemeente Wassenaar heeft het onderhoudsniveau van de openbare ruimte afgelopen jaren meerdere keren gewijzigd, ingegeven door veranderende omstandigheden, zoals financiële ruimte. In hoeverre dit de efficiënte uitvoering van het onderhoud bemoeilijkt, komt niet uit de rapportage naar voren en zal uit nader onderzoek moeten blijken.
Daarnaast lijkt er soms sprake te zijn van een (te) beperkte afweging bij het wijzigen van	De (te) beperktheid van de afweging bij het wijzigen van het ambitieniveau door de raad is

<p>het ambitieniveau, zoals in Wassenaar en Voorschoten. Want een besparing op korte termijn kan leiden tot hogere kosten op lange(re) termijn.</p>	<p>niet door feitenmateriaal in het rapport onderbouwd. Dat het wijzigen tot hogere kosten op lange(re) termijn leidt zal uit nader onderzoek moeten blijken. De conclusie lijkt voorbarig.</p>
<p>De gemeenten komen op een vergelijkbare wijze tot hun beheer- en onderhoudsplannen. Deze geven een goed beeld van de onderhoudstoestand van de wegen, bruggen en onderdoorgangen.</p>	<p>Het college kan deze conclusie onderschrijven.</p>
<p>De onderhoudsplannen van de verschillende beheerdisciplines (zoals wegen, bruggen, onderdoorgangen, riolering en groen) worden steeds meer op elkaar afgestemd.</p>	<p>De gemeente Wassenaar benadert de uit te voeren werken in de openbare ruimte in toenemende mate integraal en in samenhang. Het college kan de conclusie derhalve onderschrijven.</p>
<p>De gemeenten hebben grip op de kosten van regulier onderhoud. Maar zij reserveren soms te weinig middelen voor het bereiken van een bepaald ambitieniveau, terwijl de kosten daarvan bij hen bekend zijn.</p>	<p>De kosten van het beheer openbare ruimte worden vanuit meerjarenonderhoudsprogramma's (MJOP's) uitgevoerd, waarvoor de raad middelen beschikbaar stelt. Voor hun inkomsten zijn de gemeente voor een groot deel afhankelijk van de Algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze uitkeringen laten de afgelopen jaren een grillig beeld zien. Daarnaast worden gemeenten bij het beheer, zoals bijvoorbeeld het afgelopen jaar, geconfronteerd met aanmerkelijke kostenstijgingen. Daardoor zijn gemeenten genoodzaakt om bij te sturen en is het niet altijd mogelijk om het onderhoudsniveau van de openbare ruimte op hetzelfde niveau te houden en voldoende te reserveren.</p>
<p>Voor de gemeenten is het lastig om maatschappelijke doelstellingen (leefbaarheid, duurzaamheid, klimaatbestendigheid) te concretiseren in onderhoudsmaatregelen en benodigde budgetten.</p>	<p>Zie bovenstaande reactie.</p>
<p>De gemeenten voeren weinig systematische nacalculaties uit, alsmede evaluaties van projecten en beleidsplannen.</p>	<p>De kosten van het beheer openbare ruimte blijken uit de verantwoording uit de gemeentelijke administratie. Niet altijd is er voldoende tijd om systematisch nacalculaties te maken. Er wordt vooruit gekeken, waarbij de afwijkingen uit het verleden worden meegenomen. Voor wat betreft projecten worden de kosten wel tussentijds en na afloop gemonitord.</p>
<p>Bij minder ingrijpende onderhoudswerkzaamheden worden omwonenden en bedrijven geïnformeerd. En bij meer ingrijpende onderhoudswerkzaamheden wordt vaak een participatietraject georganiseerd. Ook vindt er dan afstemming plaats met andere wegbeheerders. Ook vindt er dan afstemming plaats met</p>	<p>Het betrekken van inwoners bij het gemeentelijke beleid en uitvoering is een belangrijk uitgangspunt van de gemeente Wassenaar. We zijn verheugd dat deze uitkomst uit het onderzoek blijkt.</p> <p>Afstemming met de provincie, waterschappen en</p>

andere wegbeheerders. Maar verdere samenwerking tussen gemeenten – uitgezonderd tussen Wassenaar en Voorschoten – gebeurt weinig.	naburige gemeenten als wegbeheerder, is onderdeel van de Wassenaarse aanpak. Na het opheffen is de ambtelijke fusie is de samenwerking met de gemeente Voorschoten in formele zin gewijzigd, maar in praktijk wordt er nog op verschillende terreinen (goed) samengewerkt. Daarom kan het college de conclusie voor wat betreft de samenwerking tussen Voorschoten en Wassenaar. onderschrijven.
--	--

Aanbevelingen

Omschrijving aanbeveling	Reactie Wassenaar
1) een standvastige koers te volgen met betrekking tot het ambitieniveau voor de technische kwaliteit van de openbare ruimte;	De gemeente Wassenaar streeft naar een meer standvastige koers en is voor de beschikbaarheid van de hiervoor benodigde middelen afhankelijk van de Algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze uitkeringen laat de afgelopen jaren een nogal grillig beeld zien. Daarom kunnen toekomstige wisselingen niet worden uitgesloten.
2) inzichtelijk te maken wat op lange termijn de kosten en opbrengsten zijn van de keuzes voor ambitieniveaus (vooral voor Wassenaar en Voorschoten) en maatschappelijke doelstellingen;	De besluitvorming voor het beheer openbare ruimte vindt op basis van meerjarenonderhoudsprogramma's (MJOP's) en op transparante wijze plaats. Het college zal geen verandering van deze werkwijze aan de raad voorleggen.
3) in onderhouds- en beheersplannen van de gemeente dezelfde uitgangspunten te hanteren, zodat kostenramingen vergelijkbaar en betrouwbaar worden;	De gemeente Wassenaar benaderd de uit te voeren werken in de openbare ruimte in toenemende mate integraal en in samenhang. Dit leidt in toenemende mate tot kostenramingen die vergelijkbaar en betrouwbaar zijn.
4) te zorgen voor monitoring bij de stap naar integraal werken (vooral voor Oegstgeest);	Zie bovenstaande reactie.
5) de gemeenteraad frequent te informeren over de voortgang van het onderhoudsprogramma;	In Wassenaar wordt de raad door het college via de P&C-cyclus en indien nodig tussentijds geïnformeerd over de voortgang van de beheersplannen en realisatie van grotere onderhoudsprojecten. Het college heeft niet het beeld dat een verdere intensivering nodig is.
6) kennisdeling te stimuleren tussen gemeenten op het gebied van wet- en regelgeving, concretiseren van maatschappelijke doelstellingen, omgaan met uitvoeringsproblemen, of nieuwe ontwikkelingen	De gemeente Wassenaar werkt na de ambtelijke fusie op vele terreinen nog samen met de gemeente Voorschoten. Wassenaar staat open voor een verder samenwerking met andere gemeenten maar heeft niet de

zoals aanpassing aan klimaatverandering.

capaciteit om hier intensief op in te zetten.

Wij gaan ervan uit met deze wederhoor op constructieve wijze te hebben bijgedragen aan het verdere vervolg van het onderzoek en gaan graag met u nader in gesprek, als daar van uw zijde een behoefte toe bestaat.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester